

Veniturile bugetare ale deputaților la limita transparenței

Remunerarea financiară a deputaților

Promo-LEX salută deschiderea Parlamentului de a prezenta informații detaliate privind remunerarea financiară lunară a fiecărui deputat, pentru perioada august 2022 – iunie 2023. Amintim că, [în perioada anterioară de monitorizare](#), instituția a refuzat să furnizeze datele nominale per fiecare deputat, invocând neconcordanțe cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal. Promo-LEX reiterează că, potrivit Constituției, în exercitarea mandatului, deputatul este în serviciul poporului, iar informația privind remunerarea deputatului din banii publici este una de interes public. Mai mult ca atât, începând din 1 ianuarie 2023, autoritatea publică trebuie să publice pe pagina web veniturile achitate deputaților pe parcursul unui an calendaristic.

Menționăm că remunerarea lunară a parlamentarilor are la bază

două tipuri de plăți: **salariul de bază și plățile compensatorii neimpozabile** (compensații, indemnizații). Dacă în privința plăților salariale lucrurile sunt clare, atunci la achitarea compensațiilor/indemnizațiilor apar semne de întrebare.

Deputații beneficiază de **trei categorii de plăți compensatorii neimpozabile**, care au rămas neschimbate:

- indemnizație lunară neimpozabilă pentru transport (6.500 lei/lunar);
- indemnizație lunară neimpozabilă pentru închirierea spațiului locativ (de la 3.300 – până la 6.600 lei/lunar);
- compensație lunară neimpozabilă pentru cheltuieli legate de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cheltuieli protocolare și de promovare (plafon maxim – 13 000 lei/lunar).

Potrivit informației furnizată de Parlament, în perioada august 2022 – iunie 2023, cheltuielile totale alocate din bugetul de stat pentru plata acestor compensații și indemnizații au fost de aproape **19 milioane de lei**.

Cele mai mari cheltuieli – **12,6 milioane de lei** – au fost alocate pentru **îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cheltuieli protocolare și de promovare**. Aceste compensații se alocă în baza unei declarații pe proprie răspundere depusă de fiecare deputat la Secretariatul Parlamentului, cu indicarea exactă a sumei solicitate, în limita plafonul maxim de 13.000 lei/lunar. Analizând informațiile furnizate de Secretariatul Parlamentului, s-a constatat că **majoritatea deputaților au beneficiat de suma maximă** alocată în acest scop. Doar în cazul a circa 5 deputați sumele solicitate au fost mai mici decât plafonul maxim admis. Ca și în perioada anterioară de monitorizare, **nu a fost posibilă verificarea transparenței plăților respective**. Unicul document justificativ fiind declarația pe proprie răspundere a deputatului, care este

responsabil de deținerea personală a documentelor ce ar argumenta solicitarea plăților respective, precum și destinația cheltuielilor efectuate.

Cheltuielile totale alocate pentru **transport**, în perioada monitorizată, au fost de **5,5 milioane de lei**. Potrivit informației furnizată de Secretariatul Legislativului, doar 8 deputați nu au beneficiat de astfel de plăți, dat fiind că au optat pentru utilizarea mașinii de serviciu în schimbul indemnizației lunare pentru transport. Similar perioadei precedente de monitorizate, **nu a fost posibilă verificarea transparenței cheltuielilor pentru transport** din cauza lipsei unui act normativ care ar reglementa [deplasările în teritoriu ale deputaților, precum și evidența acestora](#).

Cele mai mici cheltuieli – **818 mii de lei** – au fost alocate pentru **închirierea spațiului locativ**. În perioada august 2022 – iunie 2023, de astfel de compensații au beneficiat 20 de deputați – cu patru mai mulți decât în perioada anterioară de monitorizare. Totodată, 17 deputați au beneficiat de apartament de serviciu din partea Parlamentului în blocul locativ deținut de aceasta și amplasat lângă clădirea Legislativului.

În baza constatărilor de mai sus și dat fiind că alocarea plăților compensatorii neimpozabile se face din bugetul de stat, Promo-LEX reiterează recomandarea către Parlament să **instituie mecanisme eficiente de evidență și control a documentelor justificative, în baza cărora sunt achitate indemnizațiile/compensațiile neimpozabile deputaților**.

Referitor la **salariul deputaților**, din datele furnizate de Secretariatul legislativului, constatăm că, în perioada august 2022 – iunie 2023, suma totală alocată pentru aceștia a constituit **21 milioane de lei**, ceea ce ar constitui, în medie, **câte 19 mii de lei/lunar per deputat** (calculat în funcție de 100 deputați – fără Ilan Șor, care nu a fost remunerat). Sumele menționate sunt aproape aceleași ca și în perioada

anterioară de monitorizare. De asemenea, remarcăm că în perioada martie – iunie 2023, a fost stopată plata salariilor (și indemnizațiilor) deputaților PPS, iar în perioada mai – iunie 2023 și pentru doi deputați BCS (Lozovan Irina și Nesterovschi Alexandr) ca măsură pecuniară pentru neparticiparea la ședințele plenare.

Precizăm că Promo-LEX a analizat aceste date în contextul elaborării celui de-al doilea Raport de monitorizare a Parlamentului în perioada 2022-2023. Raportul urmează să fie publicat în toamna acestui an.

Amintim că, în perioada 2021 – 2025, Promo-LEX și-a propus să monitorizeze activitatea Parlamentului Republicii Moldova, în special din perspectiva transparenței, legalității și eficienței procedurilor, în cadrul Programului „Democrație, Transparență și Responsabilitate” susținut financiar de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Scopul monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.